Çocuk ve Ergenler ?çin Okula Ba?lanma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk ve Ergenler ?çin Okula Ba?lanma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18805

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk ve Ergenler ?çin Okula Ba?lanma Ölçe?i, okul ça??ndaki bireylerin okul ortam?na, ö?retmenlerine ve arkada?lar?na yönelik geli?tirdikleri duygusal ve sosyal ba?lanma düzeylerini ölçmek amac?yla Firdevs Savi (2011) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenirli?ini inceleyerek, e?itim psikolojisi alan?nda kullan?lmak üzere sa?lam psikometrik özellikler sunan 15 maddelik üç faktörlü bir yap? ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Okula ba?lanma, ba?lanma teorisi, ergenlik, çocukluk, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenirlik, faktör analizi

Yazarlar

Firdevs Savi

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, çocuk ve ergenlerin okul ortam?na kar?? geli?tirdikleri duygusal ve sosyal ba?l?l?k düzeylerini, özellikle **okula ba?lanma**, **ö?retmene ba?lanma** ve **arkada?a ba?lanma** alt boyutlar? üzerinden kapsaml? bir ?ekilde belirlemektir.

Ölçek, ö?rencilerin okula aidiyet hislerini, sosyal entegrasyonlar?n? ve okuldaki ili?kisel kalitelerini ölçerek, e?itimcilerin ve psikologlar?n akademik ba?ar?s?zl?k veya okul terki riski ta??yan ö?rencileri erken a?amada tespit etmelerine yard?mc? olmay? hedeflemektedir. Bu araç, okullarda önleyici ve müdahale edici programlar?n etkinli?ini de?erlendirmek için önemli bir ölçüttür.

Yap?

Çocuk ve Ergenler ?çin Okula Ba?lanma Ölçe?i, ö?rencinin okul çevresine duydu?u duygusal ve bili?sel ba?l?l??? temsil eden **okula ba?lanma** psikolojik yap?s?n? ölçer. Ba?lanma, ö?rencinin okulda kendini güvende, de?erli ve desteklenmi? hissetme derecesini yans?t?r.

Ölçek, yap?lan faktör analizleri sonucunda üç temel alt boyutta organize olmu?tur:

Okula Ba?lanma: Ö?rencinin okula genel olarak duydu?u aidiyet ve kurumla özde?le?me hissi.
Ö?retmene Ba?lanma: Ö?rencinin ö?retmenleriyle kurdu?u ili?ki kalitesi, onlardan gördü?ü ilgi ve destek alg?s?.
Arkada?a Ba?lanma: Ö?rencinin okul arkada?lar?yla kurdu?u sosyal ili?kilerin derinli?i ve kalitesi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **temel bile?enler analizi** (Principal Component Analysis) uygulanm??t?r. Faktörlerin daha iyi yorumlanabilmesi ve her bir faktörün aç?klad??? varyans? maksimize etmeye dayanan **Varimax yöntemi** kullan?lm??t?r (Özgür, 2003; Büyüköztürk, 2008).

Yap?lan analizler sonucunda, ölçek maddelerinin toplam varyans?n % 58,690'?n? aç?klayan üç faktör alt?nda topland??? görülmü?tür. Bu bulgu, ölçe?in teorik olarak varsay?lan üç boyutlu yap?s?n? desteklemektedir. Analiz sürecinde, hem dü?ük ortak varyansa sahip oldu?u hem de ölçe?in iç tutarl???n? dü?ürdü?ü saptanan 4. ve 14. maddeler nihai ölçekten ç?kar?larak ölçe?in psikometrik kalitesi art?r?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, **Cronbach alfa iç tutarl?k katsay?s?**, **test-tekrar test tekni?i**, **iki yar?m güvenirli?i** ve **madde-test korelasyonu** gibi çoklu yöntemlerle de?erlendirilmi?tir.

Cronbach Alfa ?ç Tutarl?k Katsay?lar?: Tüm ölçek için elde edilen Cronbach alfa katsay?s? 0.84 olarak bulunmu?tur. Alt boyutlar için bu katsay?lar: Okula Ba?lanma (0.82), Ö?retmene Ba?lanma (0.74) ve Arkada?a Ba?lanma (0.71) ?eklindedir. Elde edilen tüm de?erler literatürde yeterli kabul edilen güvenirlik düzeylerini sa?lamaktad?r (Özgüven, 1994; Özdamar, 1997; Kalayc?, 2008).
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? ölçmek amac?yla, ilk uygulamadan 20 gün sonra 189 ö?renciye tekrar uygulanm??t?r. Elde edilen test-tekrar test güvenirlik katsay?s? tüm ölçek için 0.85 olarak belirlenmi?tir.
?ki Yar?m Güvenirli?i: Guttman Split Half yöntemi kullan?larak hesaplanan iki yar?m güvenirli?i katsay?s? 0.78'dir.
Madde-Toplam Güvenirli?i: Madde-test korelasyonlar?, ölçe?in her bir maddesinin toplam puanla yüksek düzeyde ili?kili oldu?unu göstermi?tir. Korelasyon katsay?lar? 0.66 ile 0.85 aras?nda de?i?mektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n?n belirlenmesinde, sosyal bilimlerde ölçek geli?tirmede s?kl?kla kullan?lan Varimax dik döndürme yöntemi tercih edilmi?tir. Bu yöntem, faktörlerin birbirinden ba??ms?z olmas?n? sa?layarak yorumlanabilirli?i art?rm??t?r.

Analiz sonucunda, ölçek, toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? (% 58,690) aç?klayan üç faktörlü bir yap?ya sahiptir. Bu üç faktör, ölçe?in teorik temellerine uygun olarak Okula Ba?lanma, Ö?retmene Ba?lanma ve Arkada?a Ba?lanma olarak adland?r?lm??t?r. Faktör yap?s?n?n

ARABPSYCHOLOGY.COM

netle?tirilmesi sürecinde, dü?ük faktör yükü veren iki madde (4 ve 14) ölçekten ç?kar?larak en nihai 15 maddelik form olu?turulmu?tur.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar ve Ergenler

Age Group: ?lkö?retim ve ortaö?retim ö?rencileri

Population Details: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, 2011 y?l?nda ilkö?retim ve ortaö?retim ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Ölçek 15 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme, 5'li Likert tipi bir ölçek kullan?larak yap?lmaktad?r:

hiç kat?lm?yorum
kat?lm?yorum
karars?z?m
kat?l?yorum
tamamen kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Okul aidiyeti, faktör analizi, Varimax rotasyonu, Cronbach Alfa, test-tekrar test, psikometri

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: firdevssavi@hotmail.com

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Firdevs Savi taraf?ndan 2011 y?l?nda uyarlanm??t?r. Kullan?m ve izinler konusunda sorumlu yazar (Firdevs Savi) ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: cocuk-ve-ergenler-icin-okula-baglanma-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Savi, F. (2011). Çocuk ve Ergenler ?çin Okula Ba?lanma Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *?lkö?retim Online, 10*(1), 80-90.

Büyüköztürk, ?. (2008). *Sosyal Bilimler ?çin Veri Analizi El Kitab?*. Ankara: Pegem A Yay?nc?l?k.

Özgüven, ?. E. (1994). *Psikolojik Testler*. Ankara: PDREM Yay?nlar?.

Özdamar, K. (1997). *Paket Programlar ile ?statistiksel Veri Analizi*. Eski?ehir: Kaan Kitabevi.

Kalayc?, ?. (2008). *SPSS Uygulamal? Çok De?i?kenli ?statistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yay?n Da??t?m.

Özgür, G. (2003). *Çok De?i?kenli ?statistiksel Yöntemler*. Ankara: Nobel Yay?n Da??t?m.

Çocuk ve Ergenler ?çin Okula Ba?lanma Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 15 maddeden olu?maktad?r.

örnek maddeler:

Derslerimde dü?ük performans gösterseydim ö?retmenlerim bununla ilgilenirdi
Ö?retmenlerimi seviyorum

ARABPSYCHOLOGY.COM